

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 21/
1977-78 med anledning av ltm Olof M. Janssons
m.fl.hemställningsmotion angående skördeskade-
skyddet inom jordbruket.

Landstinget har inbegärt lag- och ekonomiutskottets utlåtande över ovan-
nämnda hemställningsmotion. Utskottet, som i ärendet hört ordföranden i
Delegationen för Ålands lantmannagillen, Arne Isaksson, bonden Göran Hel-
ling och agronomen Viking Nyman, får med anledning härav vördsamt anföra
följande.

Utskottet har erfarit att det gällande skördeskadeskyddet är mycket brist-
fälligt. De nuvarande skördeskadeersättningarna har kunnat uppgå till c.
200-300 mark per hektar och år och anses i dag på jordbrukarhåll vara av
mycket marginell betydelse. Jordbrukarnas ståndpunkt bygger på att den
ökade mekaniseringen av jordbruket gjort detta betydligt mer kapitalin-
tensivt än förr, varför likviditetskriser kan uppstå redan på grund av
måttligt intäktsbortfall. Av denna anledning anser jordbrukarna skörde-
skadeskyddet med nödvändighet böra i stort motsvara inkomstbortfallet på
grund av uppkomna skördeskador, vilket inte på långt när torde vara fallet
idag. Dessutom torde de nuvarande ersättningsarnas otillräcklighet om möj-
ligt märkas ännu starkare på Åland än på andra håll, enär det åländska
jordbruket på grund av dess specialisering inte endast är kapitalintensivare
utan ofta även är inriktat på känsligare grödor än i riket. Skördeskador
torde därför förekomma oftare på Åland och även vara av större omfattning
än i riket. Utskottet anser det därför vara motiverat att en översyn av det
nuvarande skördeskadeskyddet företas med utgångspunkt från de speciella för-
hållanden som gäller inom det åländska jordbruket.

Utskottet, som i huvuddrag tagit del av de i Sverige och Norge tillämpade
systemen för skördeskadeersättning, finner det angeläget att man på Åland
bygger på de erfarenheter, som vunnits i övriga nordiska länder. Härigenom
bör åtminstone några av misstagen i initialskedet kunna undvikas. Utskottet
önskar dock poängtera att hela frågan uppfattas som så angelägen, att det
är viktigare att man snabbt kommer igång (även om det system man skapar skul-
le visa sig innehålla vissa brister) än att man med stor tidsåtgång utreder
frågan till den grad att man tror sig vara säker på att ha utarbetat det
idealiska systemet. Utskottet anser nämligen att ett skördeskadeskyddssys-
tem i alla händelser måste prövas i praktiken och därvid justeras i önskad
riktning innan det blir perfekt.